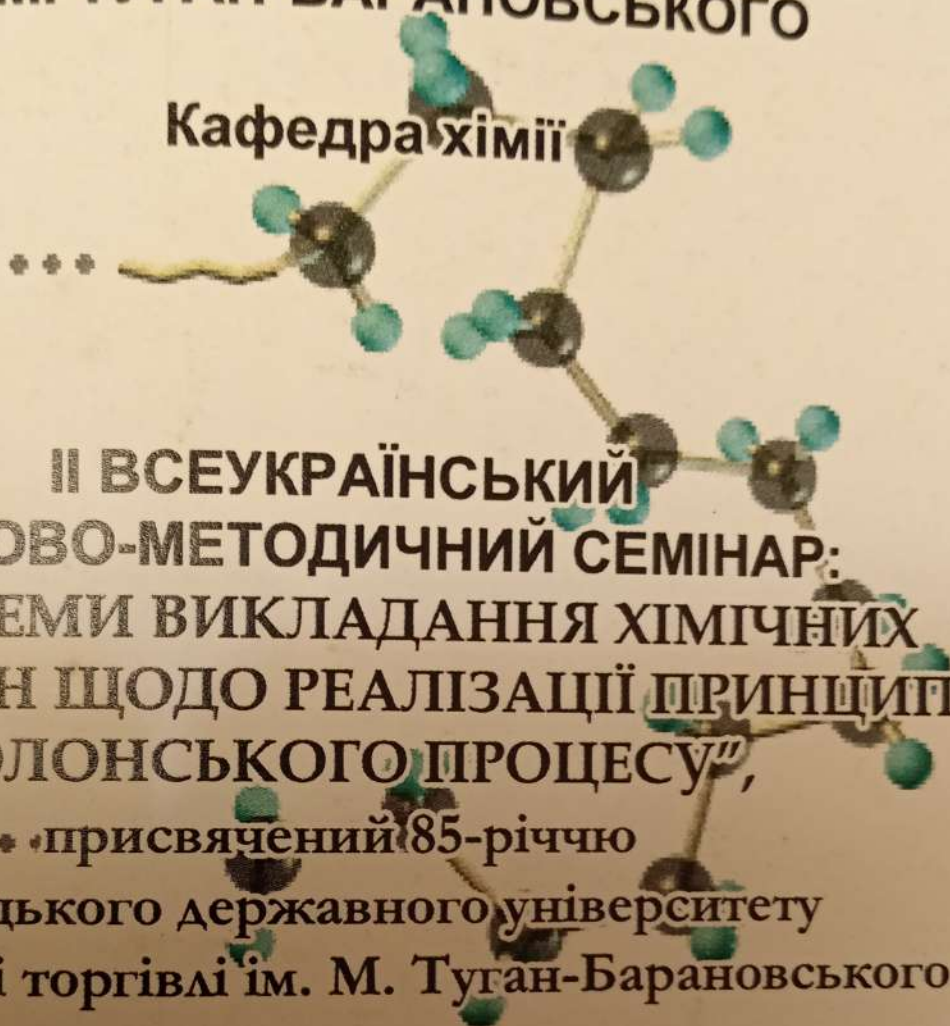

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІМ. М. ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

Кафедра хімії

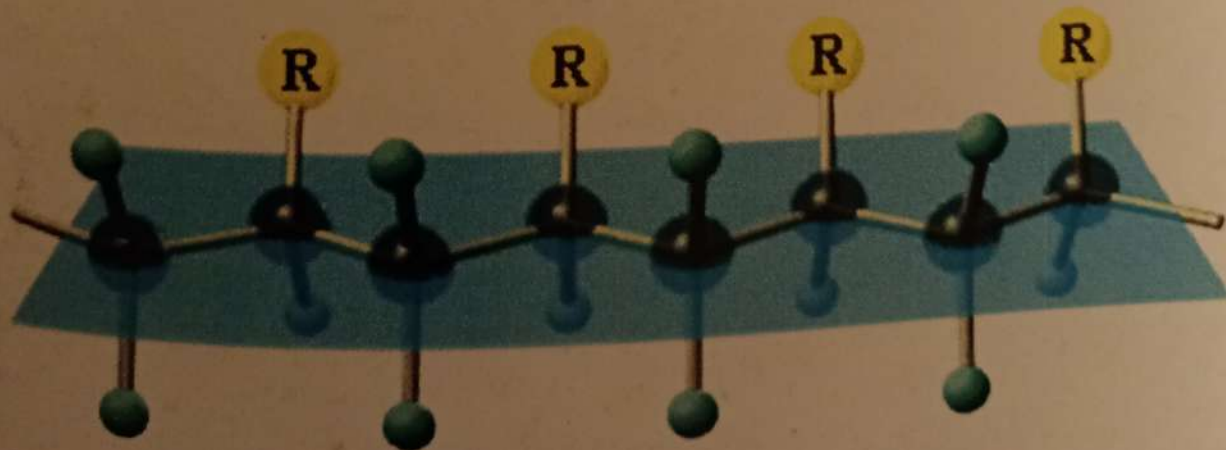
II **ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР:**
“ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ
БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ”,

• присвячений 85-річчю

Донецького державного університету
економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського

Тези доповідей

25 березня 2005 року

Донецьк - 2005

УДК 371.214.46:547

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСІВ
З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗА НАПРЯМКОМ
“ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ТА ІНЖЕНЕРІЯ”**

Тюпало М.Ф., Семенюк Т.М., Шаповалова І.М.

Севєродонецький технологічний інститут

Східноукраїнського національний університет ім. В. Даля

93400, м. Севєродонецьк, пр-т Радянський, 59-а, головний корпус

Згідно діючих ОПШ для напрямку «Хімічна технологія та інженерія» на вивчення фундаментального курсу «Органічна хімія», особливо для спеціальностей «Хімічна технологія органічних речовин», «Хімічна технологія палива та вуглецевих матеріалів», приділяється занадто мало часу як для аудиторної, так і для самостійної підготовки (189 годин). З метою поліпшення підготовки студентів за вищевказаних спеціальностей за рахунок циклів самостійного вибору вищого закладу освіти та вільного вибору студентами нами розроблені і введені додаткові курси в наступних обсягах:

- Ідентифікація органічних сполук (ІОС) – 135 год.;
- Реакційна здатність органічних сполук (РЗОС) – 135 год.;
- Промислова органічна хімія (ПЮХ) – 108 год.

Загальний обсяг курсу органічної хімії та цих курсів складає 567 годин, з них: лекцій – 98 годин, практичних занять – 84 годин, лабораторних занять – 28 годин, інші – самостійна робота студентів.

При введенні кредитно-модульної системи графік навчального процесу здійснюється таким чином:

Дисципліна	Семестри			
	III		IV	
	Модуль 1	Модуль 2	Модуль 1	Модуль 2
Органічна хімія	■	■	■	■
ІОС	■	■	■	■
РЗОС	■	■	■	■
ПЮХ	■	■	■	■

Реалізація цього графіку дозволяє забезпечити безперервність та логічну послідовність фундаментальної підготовки студентів вищевказаних спеціальностей з органічної хімії в цілому.

УДК 371.134:54

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ
СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ХІМІЇ**

Лендел В.Г., Староста В.І.

Ужгородський національний університет

88000, м.Ужгород, вул. Підгірна,46

Сучасний стан освіти в Україні перебуває в динаміці оновлення, що обумовлено подальшими соціально-економічними та політичними змінами в країні, прагненням приєднатись до Болонського процесу. Відповідно виникає проблема підготовки фахівців вищих навчальних закладів для підвищення їх конкурентноспроможності та професійної адаптації при працевлаштуванні тощо.

Мета даної роботи – аналіз стану та перспектив підготовки сучасного вчителя хімії.

Вважаємо, що підготовка вчителя в сучасних умовах має бути неперервна і проходити як протягом їх перебування у вищих навчальних закладах, так і після їх закінчення шляхом різних форм самоосвіти. Щодо вищої хімічної освіти, то в рамках окремих хімічних і нехімічних навчальних курсів має переважати орієнтація на сучасні методи навчання (проблемно-пошуковий і дослідницький метод, комп'ютеризація навчання тощо) та наукові хімічні дослідження, які спрямовані на мотивацію й активізацію пізнавальної діяльності студентів. Відзначимо важливу роль застосування рейтингової системи контролю навчальних досягнень студентів.

Сучасний вчитель має знати тернистий шлях становлення хімії як науки, оскільки це один з видів пізнання навколишнього світу, усвідомлювати проблеми науки, боротьбу думок, теорій, перемоги і по-

помилки вчених [1]. Такий підхід сприяє розвитку критичного мислення як спеціаліста, так і громадянина.

Гуманізація та гуманітаризація сучасної освіти обумовлює оновлення хімічних навчальних курсів, зокрема, їх екологізацію, врахування специфіки регіону [2], застосування окремих прийомів та методів навчання, які характерні для гуманітарних дисциплін тощо.

Зазначені вище напрямки впроваджені в навчальний процес на хімічному факультеті УжНУ. Важливим фактором у підготовці майбутнього вчителя на факультеті є педагогічна практика, яка проводиться в три етапи (7, 8, 9 семестр) і повністю зорієнтована на сучасну школу.

На нашу думку, основний недолік традиційної системи вищої освіти виявляється у формуванні ідеального спеціаліста-функціонера, який протягом навчання виконує різноманітні завдання викладача. Запитання студентів стали надзвичайно рідкісним явищем, що віддзеркалює їх навчальну активність. Для формування в студентів вміння не тільки розв'язувати, але й конструювати різноманітні завдання на факультеті запроваджено курс «Теорія та практика застосування навчальних завдань з хімії» [3].

Таким чином, представлені деякі шляхи, які ефективно впроваджені в реальну практику підготовки сучасного вчителя хімії, проте перелік їх є значно ширшим, і тільки комплексний підхід до їх реалізації та постійне оновлення дає змогу вирішувати завдання вищої освіти.

Література

1. Семрад О.О., Лендел В.Г., Кохан О.П. Історія хімії. Навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. Ужгород: УжНУ, 2003. – 207 с.
2. Хімічні олімпіади на Закарпатті. Навчально-методичний посібник / Авт. - упоряд. В.І.Староста, В.Г.Лендел. - Ужгород: УжНУ, 2002.- 190 с.
3. Староста В.І. Методика розв'язування та складання деяких завдань з хімії. навчально-методичний посібник. – Ужгород: УжНУ, 2003. - 127 с.

УДК (378.096:620.2):54

ЗНАЧЕННЯ ХІМІЧНИХ НАУК В ПІДГОТОВЦІ СПЕЦІАЛІСТІВ ТОВАРОЗНАВЧОЇ СФЕРИ

Душейко В.А., Пасальський Б.К., Федоренко П.В.
Київський національний торговельно-економічний університет
02156, м. Київ, вул. Кіото, 19

Ключовою ланкою у вирішенні завдань інтенсифікації економіки України і технологічного оновлення всіх галузей виробництва є цілеспрямований розвиток фундаментальних та прикладних напрямків хімії, таких як матеріалознавство, технологія хімічних процесів, хімічна екологія, діагностика устаткування матеріалів і процесів, енергетика та інші. Раніше це пов'язувалось з словами „хімізація народного господарства” і поєднувалось з випуском кислот, солей і мінеральних добрив, полімерних матеріалів, штучного волокна, лаків, емалей, фарб... Це дуже важлива робота, масштаби якої зростають з кожним роком, особливо виробництво промислових товарів, вироблених з вітчизняної сировини, які повинні домінувати і завойовувати ринок України. Але є інший бік проблеми. В нехімічних галузях, таких як металургія, електроніка, харчова і легка промисловість, виробництво будівельних матеріалів, і в більшості інших велика частина технологічних операцій по своїй суті носить хімічний характер: приготування і очистка матеріалів, фарбування, склеювання, введення чутливих елементів – сенсорів якості складу матеріалів і конструкцій...

Застосування матеріальних ресурсів товарного виробництва повністю пов'язано з використанням хімічних знань і навичок. Наприклад, спеціалісти повинні досконало володіти і з успіхом застосовувати хімічні знання, які стосуються традиційних хімічних процесів та контролю.

За останні 10-15 років, особливо з розвитком інформаційних технологій, хімічні знання стрімко оновлюються, особливо це стосується матеріалознавства. В практику ввійшли чудові керамічні матеріали, які поєднують високу міцність, твердість, і в той же час достатню пластичність, необхідні для виготовлення найскладніших елементів конструкцій і приладів. В результаті успіхів органічного си-

© Душейко В.А. та ін., 2005

ЗМІСТ

	Стор.		Стор.
Список учасників семінару	3	Попович З.П., Пожидаева Э.Ю. Об использовании индивидуальных заданий при модульно-рейтинговом контроле знаний	39
Болонський процес та його європейський розвиток	10	Зинкович И.И., Скоробогатова З.М. Дистанционные курсы биохимии студентам – медикам	41
Секція I		Григор'єва А.О. Впровадження модульної системи навчання студентів на кафедрі хімії	42
<i>Удосконалення методик викладання хімічних дисциплін</i>		Яковинин Л.А., Корж Е.Н. Дисциплина «Лекарственные препараты» в системе подготовки студентов-биофизиков	44
Нужна Т.В., Пікула Л.Ф. Досвід впровадження ECTS в учбовий процес на факультеті харчування в Донецькому університеті економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського	17	Пейчева Г.І., Поліщук Т.Б. Кредитно-модульна організація змісту дисципліни і контролю знань студентів	45
Шубін О.О., Дуленко Л.В., Горайнова Ю.А. Організація самостійної роботи студентів при вивченні хімічних дисциплін	22	Малеєва Н.Т., Баранова О.В., Гончаров Е.Н. Структурно-логическая схема подготовки выпускников вуза	47
Воловик Л.С., Манк В.В., Мірошников О.М. Застосування сучасних методів навчання при вивченні фізичної та колоїдної хімії	24	Рубльова Л.І. Методи створення творчої особистості і їх роль в формуванні сучасного спеціаліста	49
Тюпало М.Ф., Семенюк Т.М., Шаповалова І.М. Особливості викладання курсів з органічної хімії для студентів технологічних спеціальностей за напрямком «Хімічна технологія та інженерія»	26	Волкова О.І. Особливості викладання курсу хімії для інженерів	50
Лендел В.Г., Староста В.І. Стан та перспективи підготовки сучасного вчителя хімії	27	Удолов І.О. Методичне забезпечення викладання хімії відповідно до вимог Болонського процесу	52
Душейко В.А., Пасальський Б.К., Федоренко П.В. Значення хімічних наук в підготовці спеціалістів товарознавчої сфери	29	Петренко Т.В. Проблеми викладання природничих дисциплін в технічному вузі	53
Поляков А.Е., Авдєєнко А.П. Организация самостоятельной работы по дисциплине «Физическая химия»	31	Дементий Л.В., Евграфова Н.И. Применение тестового контроля при изучении «Общей химии»	55
Алемасова А.С., Симонова Т.Н., Чагир Т.С., Роқун А.Н. Принципы реализации модульной технологии обучения в курсе «Современные проблемы аналитической химии окружающей среды»	33	Глиняная Н.М. Особенности модульной системы в курсе химии для нехимических специальностей технических вузов	56
Єнальсва Л. Я., Басєнкова В. Л., Алемасова А. С. Про використання кредитно-модульної системи викладання аналітичної хімії на біологічному факультеті	35	Буллі В.О. Активізація самостійної роботи студентів в контексті вимог сучасної вищої освіти	58
Висоцький Ю.Б., Малиніна З.З., Сохіна С.І. Нова навчальна технологія—модульно-рейтингова система контролю знань	37	Швец Е.Я., Осипова Л.В., Коляда В.П. Организация модульно-рейтинговой системы контроля знаний по химии	60
		Романенко Ю.А. Основи технології моніторингу якості хімічної освіти	61
		Калоєрова В.Г., Кирилаш А.Р. Разработка кредитно-модульной системы обучения по дисциплине «Биохимия и биохимия спорта» с целью повышения качества знаний студентов	63